N^ER 10

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Środę dnia 23 Stycznia v. s. 1829 Roku.

Wiadomości Krajowe.

Nowiny Dworu.

(Journal de St. Petersbourg).

D. 12 t. m., o godzinie 3ciey z południa, P. Baron *de Beaulieu-de Marconay*, wielki podczaszy dworu Oldenburskiego, został przypuszczony, w pałacu zimowym, na audyencyą do Jego Cesarskiey Mości, i miał honor złożyć listy kondolencyyne swojego Monarchy.

Wczora d. 13, o południu, P. Baron *Beaulieu* miał honor bydź przyjętym przez Nayjaśnieyszą Cesarzową Jeymość.

Sankt-Petersburg dnia 14 stycznia.

(Journal de St. Petersbourg.)

Radca stanu, *Afendik*, dyrektor kancellaryi departamentu dóbr koronnych, mianowany jest naczelnikiem 1go oddziału tego departamentu: na jego zaś mieysce naznaczony assesor kollegialny, *Szelechow*, naczelnik wydziału w tymże departamencie.

— Przewielebny, *Arkady*, archimandryta klasztoru pińskiego Zjawienia się Pańskiego, w dyecezyi mińskiey, sprawujący obowiązki rektora seminaryum jarosławskiego, został mianowany biskupem dyecezyi orenburskiey.

— JP. *Nossow*, głowa miasta *Sewastopola*, przejęty gorliwością o dobro wojowników, ranionych w ostatniey woynie, którzy się w mieście tém znaydują, wezwał mieszkańców *Sewastopola*, do zrobienia dobrowolney składki na tych walecznych obrońców oyczyzny; z zapisów tych znalazła się summa 1100 rubli, którą JP. *Nossow* złożył u Zwierzchności mieyscowey, dla użycia na rzecz ranionych. Czyn ten obywatelstwa zasłużył na pochwałę J. C. M., a Komitet PP. Ministrów postanowił podać o nim do powszechney wiadomości przez gazety.

— Miasto *Sankt-Petersburg* zostało powiększone przyłączeniem do niego trzynastey części *Ochteńskiey*, złożoney z wiosek wielkiey i małey Ochty. Przez nayważey potwierdzone w dniu 6 grudnia 1828 postanowienie i etat, ustanowiona jest w tych wioskach Policya mieska, z zostawieniem żyjących w tey części włościan na dawnych swych powinnościach pod wiedzą Admiralicyi. (*F. P.*).

(z Gazety Sanktpetersburskiey).

— Komitet PP. Ministrów przez żurnał, Naywyżey potwierdzony dnia 22 grudnia 1828 roku, postanowił: książki i inne pomoce naukowe, przywożone przez professorów, wezwanych do uniwersytetu dorpackiego zza granicy, lub sprowadzane przez nich po przyjezdzie do Dorpatu, pozwalać wprowadzać bez opłaty cła, oprócz rzeczy, których każdemu professorowi dozwolono przywozić lub zapisać na dwa tysiące rubli srebrem.

— Na skutek testamentu kupca moskiewskiego *Pawłowa*, złożony został Rządowi akademickiemu szkół duchownych, bilet moskiewskiey kassy zachowawczey, na wniesioną przezeń summę 3000 rubli, z obowiązkiem, ażeby z procentów tey summy utrzymywano dwóch uczniów akademickich, okazujących odznaczające się postępki. Na ostatnich zaś popisach publicznych szkół kołomieńskich różne osoby ofiarowały na ubogich uczniów 99 r. 82 k.

Krótkie obeyrzenie handlu w porcie Sanktpetersburskim w 1828 r.

Towarów przywiezionych, od których cło opłacone: przędzy bawełnianey 354,952 p. 3½ f., syrowey 58,588 p. 14½ f., kawy 121,154 p. 7 f., cukru syrowcu 890,713 pudów, korzeni suszonych 16,436 p. 27 f., wyrobow: jedwabnych 1,996 p. 29½ f., wełnianych 11,780 p. 1 f., bawełnianych 14,553 p. 23½ f., lnianych 594 p. 9½ f., wina 21,245 beczek, 333,163½ butelek z napojami mocnemi 8,441⅓ ankarow, złota i srebra na 6,041,738 r. 50 k., materyałow aptekarskich na 1,759,298 r. 11 k., dalszych towarów na 38,142,027 r. 45½ k., wszystkich towarów na 131,480,572 r. 61½ k.

Wywoźnych towarów, od których opłacono poszlinę: pieńki 1,836,446 p. 25 f., lnu 594,436 p. 9 f., potażu 380,455 p. 39 f., łoju 3,646,814 p. 18 świec łojowych 28,219 p. 3 f., skór. syrowych 113,766 p. 14 f., juffy 32,141 p. 36 fun., żelaza 878,090 p. 36 f., miedzi 85,829 p. 33 f., szczeciny 62,256 p. 35 f., powrozow i lin 170,206 p. 17 f., płótna 189,071⅓ sztuk, rożnego zboża czetwierci 102,030, dalszych towarów na 17,319,536 rub. 63 k., wszystkich towarów na 107,207,647 r. 30 k.

Dochod celny z tamożni sanktpetersburskiey w 1828 r. 36,572,806 rubli 35 kop.

Odessa dnia 5 stycznia.

(Wiestnik Odeski).

Z rozkazu Zwierzchności mamy zadowolenie podawać do wiadomości o chwalebnym postępku *Karaimów*, zamieszkałych w gubernii taurydzkiey w mieście *Eupatoryi*. Przez gorliwość i wdzięczność ku Monarsze, za potwierdzone i rozszerzone ich prawa i prerogatywy, ofiarowali oni 4000 rubli assygnacyami na rzecz ranionych woyskowych, którzy wychodzić będą ze szpitalów odesskich.

— W teyże gazecie pod napisem: *Odkrycie nader ważne dla mieszkańców kraju Noworossyyskiego*, czytamy: W *Brezylii*, w okręgu *Goyas*, odkryto produkt, który powinien stać się nowém źródłem dla tey krainy. Dotąd nikomu na myśl nie przyszło, iżby konchy, znaydowane w jeziorach solnych, zawierały w sobie perły. Nie dawno prezydent pomienionego obwodu brezyliyskiego polecił zająć się rozbiorem zewnętrznego stanu konch tego rodzaju, co przywiodło do odkrycia w nich *czterech bardzo pięknych pereł*, z których jedna ważyła 5 gran, dalsze trzy były małe, ale okrągłe i całe pięknego koloru. Nadbrzeżni mieszkańcy zatok około *Odessy* i jezior solnych w *Krymie!* śpieszcie zbierać konchy, dotąd z pogardą podrzucane przez was; spieszcie je otwierać i szukać w nich tego pięknego produktu przyrodzenia, którego nieposiadanie naraża płeć piękną na tak wielkie wydatki.

Kercz dnia 24 grudnia.

(Journal d'Odessa).

Od ciągłych, dawno trwających mrozów, przy mocném wietrze północno-wschodnim, port nasz

od dnia 17 grudnia jest pokryty lodem, który potym rozciągnął się i na całą zatokę, tak, że ludzie przechodzić mogli po lodzie ze strony tamańskiey na krymską. Ale od dnia wczorayszego nastała odwilż, środek ten kommunikacyi z *Tamanią* czyni niebezpiecznym.

Ameryka.

Waszyngton dnia 2 grudnia.

(Journal de St. Petersbourg).

Poselstwo Prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki Północney.

(*Dokończenie*).

Raport departamentu inżenijerów, okazuje stan szczegółowy postępów, uczynionych w uskutecznieniu rozległych systematów, które zostały uorganizowane, pod stérem kongressu w sprawie publiczney, a których skutki, już się przyczyniły do bezpieczeństwa narodu, do którego zaszczytu i powagi dzielnie się przyczyniać nadal mają.

Pierwszym z tych wielkich systematów, jest systemat fortyfikacyy, które rozpoczęto wnet po woynie ostatniey, a których dały uczuć potrzebę naszym spółobywatelom, wypadki tey woyny. Zaprowadzony pod stérem mojego poprzednika, systemat ten był zachęcany statecznie i swobodnie przez prawodawstwo; skombinowany z odpowiedniemi usiłowaniami, około stopniowego powiększenia i udoskonalania naszey marynarki, przygotowuje on obszernemu naszemu krajowi środki obrony, służyć mogące w każdém zdarzeniu, jakieby tylko z okoliczności wynikło. W ciągu dziesięciu lat ostatnich, postępy nasze w obudwu tych systematach skombinowanych, coraz wzrastały na niewzruszonych zasadach; kilku jeszcze lat dosyć będzie do odjęcia nam wszelkich pobudek obawy, aby nasze brzegi morskie kiedykolwiek w przyszłości nie stały się teatrem nieprzyjacielskiego napadu.

Jednym z naywalnieyszych środków głębokiey polityki, które się daley nastręczają uwadze, jest środek, będący wstępem do przedsięwzięć obszernych i trwałych w sprawie dobra publicznego; jest wytknięcie dróg; roztrząśnienie kierunku, jaki ma bydź nadany kanałom; wreszcie prace, mające na celu uprzątnienie przeszkód w żegludze po rzekach, tudzież w portach, którym operacyom akt kongressu z d. 30 kwietnia dał początek.

Raport, w jedney tablicy wystawia rozmaite summy, przeznaczone na obu ostatnich sessyach kongressu, na te fortyfikacye, rozmiary i inne roboty publicznego użytku; cel, na jaki te fundusze były poświęcone; ogół wydatków, poniesionych na różne roboty, teraz się uskuteczniające, i summy potrzebne dla ich ukończenia. Druga tablica obeymuje rys prac, zamierzonych przez bióro inżenijerów, ale jeszcze nierozpoczętych, tudzież obrachowanie kosztów, jakich będą wymagały.

Trzecią tablicę składa raport bióra, wyznaczanego corocznie do dozoru nad Akademią Militarną w West-Point. Koszta, na budowę trzynastu fortyfikacyy, w różnych punktach naszego brzegu Atlantyckiego, od Rhode-Island, aż do Luizyany podniosły się, w ciągu roku bieżącego, ledwo nie do miliona dollarów.

Prócz tego jeszcze, skarb dostarczył blizko milion doll., na sporządzenie pięciu raportów dodatkowych sprawdzeń i rozmiarów, wykonanych od ostatniey sessyi kongressu, a mających na celu budowy cywilne, we 37 różnych punktach, gdzie już prace publiczne są rozpoczęte; na ośm innych operacyy podobnych, które do rachunków akta kongressu wciągnąć dozwoliły, i nakoniec, na dwadzieścia nowych robót mierniczych, rozpoczętych na mocy aktu d. 30 kwietnia 1824.

Przydawszy do tych dwóch milionów, summę 250,000 d., użytą na założenie fundamentów i zaczęcie budowania grobli (*Breakwater*), niedaleko uyścia Delawary; składki, zebrane na kanały, między Delawarą a zatoką Chesapeak, Louisville i Portland, Dismal-Swamp, oraz między Chesapeak a Ohio; wielkie darowizny w ziemi, dla krain Ohio, Indiana, Illineyczyków, i Alabamy, na przedmioty użytku publicznego; a nakoniec summy, użyte na sporządzenie latarni morskich, kładek i cębrowań, wzdłuż brzegów; można będzie mieć dokładne wyobrażenie hoyności, z jaką naród, dostatki swe łoży na polepszenie wewnętrznego swego stanu.

Ze wszystkich tych wielkich przedsięwzięć narodowych, założenie Akademii w West-Point, jest nayznakomitszém i naypłodnieyszém w wielkie następstwa. Część dochodu narodowego jest poświęcona na ułatwienie nabycia, w tym zakładzie, dostateczney liczbie młodzieży, wiadomości naukowych i praktycznych, woyskowym potrzebnych. Jestto żywa naszey oyczyzny zbrojownia. Gdy inne prace, ku udoskonaleniu służące, wyliczone w raportach, złożonych w tey chwili dla roztrząśnienia kongressu, mają na celu sprawienie ulepszeń fizycznych, pomnożenie kommunikacyy pomiędzy różnemi częściami Zjednoczenia, ułatwienie robót i powiększenie dobra osób pojedyńczych; instrukcya, nabyta w West-Point, rozszerza tym czasem krainę myśli i przysparza zdolności umysłowych. Dobroczynne jey skutki postrzegają się już w składzie woyska, a wpływ ich daje się czuć w postępach umysłowych społeczności. Instytucya ta przyjęćby mogła jeszcze większe udoskonalenia, za pośrednictwem ofiar, proponowanych przez wiele biór wizytatorów, do których poleceń, nalegających i ponawianych, z całego serca i moje łączę.

Kongress znaydzie, w zwyczaynych raportach rocznych sekretarza stanu marynarki i bióra kommissoryatu, szczegóły wykonania praw, tyczących się tego departamentu służby publiczney; powściągnienie korsarstwa na morzach Indyy zachodnich i Grecyi, utrzymywało się prawie bez wyjątku. W czasie woyny między rządami Buenos-Ayreskim i Brezyliyskim, czynności państw wojujących, często były sprzecznemi prawom handlu neutralnego. Blokady arbitralne, nieregularne zaciąganie lub gwałtem chwytanie wyćwiczonych marynarzy, zabieranie przemocą własności uczciwych handlarzy, a nawet łupienie pod zwodniczym pozorem prawności: oto są bezrządy nieoddzielne od wojen morskich. Korrespondencya dowódców naszych stanowisk morskich na brzegach wschodnich Ameryki południowey, i na Archipelagu greckim, okazuje, jak dalece cierpieliśmy od tych nieporządków. We wszystkich tych okolicznościach, honor naszego kraju i prawa spółobywateli, trwale były bronione. Ukazanie się nowych eskadr na morzu Środziemném, i blokada Dardanellów, każą się domyślać, że nowych przeszkód dozna wolność handlu, i wskazują potrzebę utrzymywania sił morskich, które mamy około tych brzegów. Wzywam kongressu do przychylnego rozważenia kilkakrotnych żądań sekretarza stanu morskiego, zmierzających do ciągłego polepszenia tey instytucyi.

Początek wykonania wzięło postanowienie izby reprezentantów, względem wysłania małego okrętu krajowego na Ocean-Spokoyny i na morze Południowe, dla rozpoznania ich brzegów, zatok, mielizn i szkopułów; okręt jest prawie gotów rozwinąć żagle; stosowne rozporządzenia prawodawcze, a szczególniey przeznaczenie summy zapewniający koszta, dziwnie ułatwiłyby powodzenie tey wyprawy. Przydanie drugiego, a nawet trzeciego statku, niewiele pomnażając te koszta, dzielnie przyczyniłoby się do bezpieczeństwa naszych spółobywateli, przeznaczonych do uskutecznienia tego przedsięwzięcia, którego skutki mogą bydź naywiększey wagi dla kraju.

Stosownie do aktu kongressu z dnia 3 marca 1827, w celu stopniowego udoskonalenia marynarki Stanów-Zjednoczonych, raport sekretarza stanu marynarki, nastąpi wespół z obrachunkiem kosztów, poniesionych na mocy tego aktu, jakoteż z okazaniem środków, przedsięwziętych dla jego wykonania. Każdy oddział tego statutu, zawiera dyspozycyą szczególną, dążącą do ważnego celu jego ogółu: stopniowego udoskonalenia marynarki. Pod dobroczynną sankcyą tego aktu, po-

robiono zapasy drzewa na budowle morskie, gdzie się materyały przysposabiają i zachowują na dalsze potrzeby. Uczyniono rozporządzenia względem zachowania lasów dębowych, rosnących w obrębie Stanów-Zjednoczonych, i względem ich rozkrzewiania, ażeby w dalszym czasie wystarczyć mogły na znaczną konsumpcyą coroczną tego, tak potrzebnego artykułu do budowli morskiey, w maryoarce kupieckiey i woyskowey. Budowanie dwóch sadzawek suchych (*drydocks*) w Charlestown i w Norfolku, postępuje należycie, obiecując nam trwałe zakłady. Poszukiwania, mające na celu zapewnienie się o możności zbudowania w Pensakoli drogi do morza, z kolejami żelaznemi, nie są jeszcze ukończone; wszakże opóźnienie ich lepsze wydać może skutki na przyszłość. Warsztaty marynarki Stanów-Zjednoczonych zostały obeyrzane, i potwierdziłem plany, przygotowane dla wzrostu i zachowania własności publicznych, które zawierają warsztaty Portsmouthu, Charlestownu, Filadelfii, Waszyngtonu i Gosportu, do których, dwa jeszcze mają bydź przydane; żadna gałąź moich obowiązków publicznych, nie jest dopełnioną z większém przeświadczeniem się o jey ważności dla przyszłey pomyślności i bezpieczeństwa zjednoczenia.

Raport jeneralnego dyrektora poczt wystawia porównanie stopniowego wzrostu tego wydziału, co pięć lat, od r. 1792 dotychczas; ledwo z 200, liczba biór pocztowych doszła do 8,000 prawie, a dochód z nich, który wynosił 67,000 doll., wzrosł przeszło do 1,500,000 doll. Gościńce pocztowe, których rozciągłość nie przewyższała 5,642 mil, teraz wynoszą 114,556. Gdy ludność Stanów Zjednoczonych w sześćkroć się powiększyła, w tymże przeciągu czasu pomnożenie się biór pocztowych, było w stosunku blizko 40 do 1, a liczba dochodu z nich, jako też odległości przebytych, w stosunku 20 lub 25 do 1. Wzrost dochodów tego departamentu, w pięciu latach ostatnich, wyrównał prawie całym jego dochodom, w ciągu roku 1812.

Rozchody Departamentu w ciągu kończącego się roku dnia 1 lipca, przewyższały blisko 25,000 dol. gotowiznę jego dochodów. Przewyżki tey było przyczyną pomnożenie liczby dyliżansów i środków kommunikacyi przestrzeni blisko 8000 mil. Zaspokoiły ją zaległości, należne od poczmistrzów z lat poprzedzających. Chociaż w istocie zdaje się, że dochody Departamentu, mogą wystarczać na opędzenie wszystkich wydatków, nigdy atoli polityką naszego rządu nie było ciągnąć z któregokolwiek jego zakładu, przychodów, mających się użyć do innych gałęzi. Propozycya jeneralnego dyrektora poczt, aby Departament ręczył za przesyłanie pieniędzy, pobierając stosowną a umiarkowaną opłatę, zasługuje na uwagę kongressu.

Raport kommissarzy budowli publicznych w tém mieście, pokazuje wydatki, na ten cel łożone, w ciągu roku 1828. Z niego przekonać się można, że dobroczynne i filantropiczne zamiary kongressu, względem zbudowania zakładu pokuty w tym obwodzie, co zgromadzenie przyjęło aktem d. 20 maja 1826, zostały dopełnione. Prawodawstwo ma teraz postanowić prawidła względem posyłania do tego zakładu kryminalistów, skazanych na zamknięcie, równie jak rozporządzania ich czasem, i sposobu niemi rządzenia.

Kommissarze, mianowani, w wykonaniu aktu dnia 2 marca 1827, do uregulowania reklamacyi osob, które miały prawo do wynagrodzeń, na mocy art. 1 traktatu Gandawskiego, i do podzielenia między nich summy, opłacaney przez Wielką Brytanią, skutkiem konwencyi dnia 13 listopada 1826, ukończyli swe prace dnia 30 zeszłego sierpnia, przeznaczając dla reklamujących 1,197,422 dol. 18 c., zostawiwszy tym sposobem przewyżkę 7,537 dol. 82 c., która, stosownie do postanowień rzeczonego aktu, została rozdzieloną w proporcyi, między reklamujących, których pretensye były uznane.

Obrachunki wespół z raportem kommissarza bióra ziem jeneralnych (*general-land-office*) okazują rzeczywisty stan tey spólney własności zjednoczenia. Dochod z tych ziem przez r. 1827 i pierwsze półrocze 1828, złożony w skarbie, wynosi blizko dwa miliony dollarów. Potrzeba przedłużenia na rzecz nabywców ziem publicznych, zwłoki, naznaczoney do d. 4 lipca roku następnego, aktem d. 21 marca zeszłego, na zaspokojenie ich długu dla Stanów-Zjednoczonych, zasługiwać będzie na uwagę kongressu, troskliwości którego, wielkie to dziedzictwo narodowe, zostało w opiekę przez naród Zjednoczenia poruczone.

Między ważnemi przedmiotami, na które uwaga kongressu była zwracana, i które mogą bydź znowu pod głębsze jego rozwagi oddane, jest konieczne oznaczenie funduszu, dla uskutecznienia 5go popisu ludności Stanów Zjednoczonych. Ustawa zjednoczenia przepisuje robienie tego popisu co lat 10, a epoką zaczęcia ostatniego był pierwszy poniedziałek w sierpniu 1820 roku. Prawa, które stanowiły popisy dawnieysze, zawsze przechodziły na sessyi kongressu, którą popisy te poprzedzały, lecz wielkie nieprzyzwoitości wynikały z prawodawstwa tak opóźnionego. Podobnie jak prawa tyczące się popisów dawnieyszych ostatnie prawo nakazywało, aby popis był dokonany przez marszałków różnych powiatów i obwodów, podług instrukcyi sekretarza stanu. Przygotowania i rozesłania tych instrukcyi marszałkóm, więcey wymagało czasu, aniżeli go przeznaczano wówczas, między datą uświęcenia prawa, a datą, w którey zaczynać się miał popis. Zwłoka sześciomiesięczna, naznaczona do zamknięcia raportów marszałków, zaczęta się odtąd uważać za nader krótką, a tym bardziey będzie teraz, gdy te raporta mają okazać przybyt ludności przynaymniey na 3,000,000 dusz. Że zaś mają bydź złożone na sessyi mnieyszey kongressu, ta przeto uwaga, wespół z innemi zdawałaby się wymagać zaczęcia popisu wcześniey, jak d. 1 sierpnia. Wiosna byłaby porą naydogodnieyszą. Rozważając przeszłe popisy, postrzegamy, że plan każdego z nich, ciągle się udoskonalał. Ostatni zaś, jeszcze w wielu względach może bydź ulepszony. W trzecim popisie dopiero, dawano wzgląd na rękodzielnie; ostatni tymże szedł torem; lecz raporta z obu były koniecznie bardzo niedokładne w tey mierze, i zawsze prawie takiemi bydź muszą: gdyż zasadzają się na dowolnych uwiadomieniach kilku osób, mających udział w zakładach rękodzielniczych. Z tém wszystkiém, dają nieoszacowane wiadomości, a niektóre rozporządzenia dodatkowe prawa, mogą je dokładnieyszemi jeszcze uczynić. Kolumny, wskazujące wiek osób, były dotąd ograniczone małą liczbą okresów, nieprzechodzących wieku lat 45, zebrałyby się wielkiey liczby datta, gdyby rozszerzono te kolumny, peryodami 10cioletniemi, aż do naydalszych kresów życia ludzkiego. Mało by się przez to zwiększyła praca przepisana, a uformowałyby się tablice porównywające długości wieku, któreby wielce kray obchodzić mogły. Winienem też, zdaje się, to jeszcze przydać, że mnogie niedokładności, w ostatnim popisie, a może i w dawnieyszych, pochodziły z niestosowności nagrod, przeznaczonych za tę pracę, dla marszałków i ich pomocników.

Kończąc to uwiadomienie, pozostaje mi tylko, dać prawodawstwu zapewnienie, o mey żywey chęci, aby zostały przyjęte środki, które dotychczas mu polecałem, i których jeszcze nie przyjęło, równie jak o szczerości, z jaką nie zaniecham pracować nad wszelką uchwałą konstytucyyną, zmierzającą do dobra powszechnego, któraby mogła otrzymać sankcyą, w ciągu teraźnieyszey sessyi.

John Quincy Adams.

Waszyngton dnia 2 grudnia 1828 roku.

F r a n c y a.

Paryż dnia 12 stycznia.

(z Gazety Warszawskiey).

Tuteyszy *Monitor* zawiera następujące postanowienie królewskie: „Udzieliwszy naszemu Ministrowi spraw zewnętrznych Hr. *de la Ferronays*, trzymiesięczny urlop, w celu poratowania zdrowia, a niechcąc dopuszczać przerwy w biegu spraw powierzonego mu wydziału, postanowi-

liśmy i stanowiemy: Art. 1) Nasz pieczętarz, Minister sprawiedliwości, sprawować będzie obowiązki Ministra spraw zewnętrznych, przez czas nieobecności Hr. *de la Ferronays*. Art. 2) Wykonanie niniejszego postanowienia, które w zbiorze praw ma bydź umieszczone, polecamy naszemu Ministrowi sprawiedliwości." Postanowienie to datowane jest dnia 11 stycznia i kontrassygnowane przez Hr. *de la Ferronays*.

Xiążę *Mortemart* pojutrze zapewne uda się ztąd w podróż do *Petersburga*.

Odebrany tu list z *Patras* pod dniem 15 grudnia donosi, iż Xiążę *Ipsylanty* po mocnych wystrzałach z ręczney broni zdobył miasto *Lepanto*, a zamek znayduje się jeszcze w mocy Turków. *Kolokotroni* posuwa się z licznym korpusem ku *Missolundze*. Na brzegu Romelii niektórzy Albańczykowie strzelali do żołnierzy morskich francuzkich, którzy brali piasek na ballast. Francuzi strzelali nawzajem i odpędzili Albańczyków.

Ciało Pana *Auger* znaleziono pod statkiem w *Sekwanie*. Zdaje się, iż Pan *Auger* w pomieszaniu zmysłów popełnił samobóystwo.

— *Dnia 13* —

Niektóre osoby zapewniają, iż Hrabia *de la Ferronays* wyjedzie wkrótce do *Nicei*, dla poratowania zdrowia.

Kapitan okrętowy *Mallet* otrzymał stopień Kontr-admirała. Mianowano oraz 17 kapitanów fregatowych kapitanami okrętowemi, 20 porucznikow okrętowych kapitanami fregatowemi, i 75 chorążych okrętowych porucznikami okrętowemi.

Dziennik *Aviso de la Mediterranée* donosi z *Tulonu*, iż 10 statków przewozowych, urządzonych do transportu koni, miało ztamtąd popłynąć do Morei pod zasłoną korwety *Eglé*. Reszta zaś takichże statków uda się d. 15 b. m. z fregatą *Marya Teressa*, która weźmie milion franków dla woyska naszego w Morei.

Pomiędzy Archeologami, wybranemi przez Ministra spraw wewnętrznych do obeyrzenia pomników w Morei; wymieniają Pana *Karola Lenormant*, inspektora sztuk pięknych, który od sześciu miesięcy znayduje się w Egipcie.

Przyjechało już wiele członków Izby Deputowanych do tuteyszey stolicy, i codzień nowi przybywają. Odprawiać się mają poprzednicze narady, które miały pomyślny wpływ na przeszłoroczne posiedzenia. Pierwsza taka narada będzie dnia 16 b. m. Prawo o władzach departamentowych i municypalnych zwróci szczególną uwagę deputowanych.

List pewnego francuzkiego oficera artylleryi, pisany z *Nawarynu* dnia 19 grudnia do przyjaciela w *Marsylii*, wyraża: „Żyjemy tu tak spokoynie, jak gdybyśmy byli na osadzie w *La Fere*. Towarzyskie zabawy znaydujemy tylko między ziomkami naszemi, gdyż Grecy są na nie obojętni. Mają szczególnieysze upodobanie w naszych pieniądzach, i 5ciofrankowe sztuki przyymują za piastr hiszpański. Słychać, iż rząd Grecki chce wprowadzić stopę menniczną francuzką, i przebić wielorakie dawne pieniądze, przez co handel bardzoby się ułatwił. Oprócz tego, ma wydać obligi bankowe greckie w ilości 20 milionów franków."

Baron *Hugo*, dowodzący na fregacie *Armide*, popłynął d. 2 b. m. z *Tulonu* do *Eginy*. Dowodzić będzie przed *Atenami*, i rozpozna brzegi Grecyi Wschodniey, od *Aten* do *Saloniki*.

Podczas kopania ziemi przy starym kościele w Morei, ludzie z bryga greckiego znaleźli znaczną summę w piastrach hiszpańskich i pieniądzach tureckich. Wszczęła się kłótnia między maytkami i widzami o posiadanie tego skarbu. Nadszedł patrol francuzki, i wziąwszy w sekwestr, co mógł wyrwać z chciwych rąk ludzi kłócących się, złożył w depozyt u Jenerała *Schneider*.

Zdaje się, iż posady w Akademii wakujące przez śmierć Panów *Auger* i *Picard*, otrzymają Panowie *Etienne* i *Arnault*, których przed 14 laty oddalono z Instytutu.

Dnia 11 b. m. mieliśmy tu mróz na 7 stopni; *Sekwana* zaczęła się lodem pokrywać; rzeka ta zwykła stawać, gdy jest mróz na 10 stopni.

A n g l i a.

Londyn dnia 10 stycznia.

(z Gazety Warszawskiey).

Wczoray odprawiła się w wydziale spraw zagranicznych rada gabinetowa, na którey byli: Xiążę *Wellington*, Hrabia *Aberdeen*, Lord *Ellenborough*, Pan *Peel*, Pan *Murray*, Kanclerz skarbowy i Pan *Vesey Fitzgerald*. Trwała trzy godziny. Tegoż dnia, Poseł Francuzki przy Dworze tuteyszym miał naradę z Xięciem *Wellingtonem* w wydziale spraw zagranicznych.

Słychać, iż Lord *Verulam* obeymie urząd Lorda Namiestnika Irlandyi w mieysce Margrabiego *Anglesea*. Tymczasem gazety Irlandzkie ciągle utrzymują, iż Margrabia *Anglesea* nie będzie miał następcy, i że urząd Lorda Namiestnika będzie zupełnie skassowany.

Podług gazety *Derset-Chronicle*, zakład portugalczyków w *Plymouth* został zniesiony.

Według prywatnych doniesień nie postrzegano w *Rio Janeiro* nic takiego, coby zapowiadać mogło wojenne kroki przeciw Portugalii. Niechęć Cesarza *Don Pedra* miała się tylko przez to objawić, iż kazał zdjąć wizerunek *Don Miguela*, będący w rodzinney galeryi.

Prezydent Rzeczypospolitey Peruwiańskiey, *Józef la Mar*, wydał do Peruwianów następującą odezwę: „Obywatele! Sprawiedliwe oburzenie na odezwę jenerała *Boliwara* i usilne żądanie dania mu odpowiedzi, wcale niespodzianie przywróciły mi zdrowie. Zanim jeszcze do kraju naszego wtargnął, ułożona była niesprawiedliwa napaść; brakowało tylko sposobności przywiedzenia jey do skutku. Teraz nastręczyła mu się. Z przednią stražą woyska, którém nam zagroził, wysłał nayzłośliwszą bezwstydność, fałszywość i naywiększe obelgi. Wystawia nas jako napastników, i w obliczu świata cywilizowanego, w obec naszych spółczesnych, i świadectw czynów naszych, odważa się nazywać nas zdraycami. On jest zdraycą: bo nam przyrzekł bydź obrońcą naszey wolności, któreyby nas teraz chciał pozbawić. Pokażmy, że jesteśmy godni walczyć w sprawie honoru i sprawiedliwości. Dowiedźmy nieprzyjaciołom i światu, że cnota ożywia nasze woysko, a nie duch zdobyczy, który odznacza niektórych osławionych żołnierzy, co ubiegając się za fałszywą i haniebną sławą bohaterską, poświęcają tysiące ludzi, aby zaspokoić rozkiełzaną dumę swoją. W *Limie* dnia 30 sierpnia 1828 r."

— *Dnia 11* —

(*z teyże gazety*).

Posłowie francuzki, amerykański i wirtemberski, oraz Pan *Bourke*, sprawujący interessa duńskie, mieli dziś naradę z Hrabią *Aberdeen* w wydziale spraw zagranicznych.

Okręty wojenne Cesarsko Rossyyskie, które przed kilku tygodniami dla potrzebney naprawy zawinęły były do *Kingroad*, wyszły ztamtąd d. 10 b. m. pod żagle.

Jedna z gazet porannych tuteyszych pisze, iż Lord *Verulam* wymówił się od przyjęcia urzędu Lorda Namiestnika Irlandyi, a w skutku odmówienia jego, tudzież kilku innych osób, postanowiło Ministeryum poruczyć Kommissyi obowiązki wspomnionego urzędu. Słychać, iż mianowano już członków tey Kommissyi, i posłano do Irlandyi rozkaz ich installowania.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

N^ro 3

DODATEK
DO GAZETY
KURYERA LITEWSKIEGO N^ru 10.

Wilno dnia 23 Stycznia v. s. 1829 roku.

OPINIJE RADY PANSTWA:

I.

Rada Państwa na Departamencie Woyskowym i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy i porównawszy środki do powściągnienia rekrutów od kłamliwego oświadczenia choroby ś. Walentego, i zważywszy, że one mogą w pewnym względzie przyczyniać się do śpiesznieyszego wypełnienia powinności rekruckiey, *przez opinią postanawia*:

1) Jeżeli oświadczający, że ma chorobę ś. Walentego, po obeyrzeniu przez urząd rekrucki, okaże się zdrowego składu i zdatnym do służby frontowey; tedy przyjąwszy takiego na rekruta, odsyłać, dla ustanowionego sześcioniedzielnego doświadczenia, do szpitala woyskowego tey gubernii, w którey przyjęty rekrut, a gdzie nie ma szpitala, tam do szpitala mieskiego.

2) Tego, który po doświadczeniu okazał się rzeczywiście chorym powrócić obywatelowi lub gromadzie, z którey pochodzi; od nich zaś żądać człowieka zdrowego i wszystkich wydatków, wyłożonych przez skarb w przeciągu doświadczenia, ze sztrafem za rekruta niedoimkowego, jeżeli po terminie będzie stawiony.

3) Przeciwnie, tego, który po doświadczeniu okaże się niepodległym chorobie ś. Walentego, ukarawszy dla postrachu publicznie rózgami w obecności wszystkich rekrutów, w mieście znaydujących się, policzyć do służby z tém, iż, jeśliby w poźnieyszym czasie rzeczywiście nawet u niego okazała się choroba ś. Walentego; wtedy już ze służby nie powracać i drugiego rekruta na zamianę jego nie żądać.

Na tey opinii napisano:

JEGO CESARSKA MOŚĆ nastałą opinią na Departamencie Woyskowym i na Powszechném Zebraniu Rady Państwa, w rzeczy o środkach do powściągnienia rekrutów od kłamliwego powiadania, że są podlegli chorobie ś. Walentego, Naywyżey utwierdzić raczył i rozkazał wypełnić.

Podpisał: *Prezydent Rady Państwa Hrabia W. Koczubey.*

9 grudnia 1828 r.

II.

Rada Państwa, na połączonych Departamentach Praw i Ekonomii i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy wniesione, na skutek Naywyżey potwierdzonego postanowienia Komitetu Ministrów, przedstawienie Ministra spraw wewnętrznych o mieszczanach moskiewskich, z przyczyny rozwiązłego sprawowania się, podatków Państwa nieopłacających, uznała z jedney strony potrzebném, Zgromadzenie mieszczan moskiewskich uwolnić od takich spółczłonków, którzy dla rozwiązłego i nieregularnego prowadzenia się swego ściągają nań ciężar, a środkami sprawiedliwego uzyskania umnieyszyć ich liczbę na czas przyszły; z drugiey zaś strony uważała, że sami ci mieszczanie, będąc przesiedleni do Syberyi ze swemi familiami, mogą stać się dla tamtego kraju pożytecznymi. Na skutek tego Rada Państwa *przez opinią zamierzyła* postanowić, co następuje: 1) Zgromadzenie mieszczańskie moskiewskie może ze zgromadzenia swego tych, którzy nie opłacają podatkow Państwa, używać do różnych robót, dla ich odrobienia. 2) Mieszczan, którzy nie opłacili za familie swe przez pięć lat po sobie idących podatków Państwa i których sprawowanie się okaże niepoprawném, zdatnych oddawać do służby woyskowey, a niezdatnych przesiedlać do Syberyi. 3) Środek ten rozciągać i do tych mieszczan, którzy przysyłani bywają z Policyi za włóczęgę, zuchwalstwo, pjaństwo, mnieyszey wartości kradzież i inne postępki, kryminalnym karom niepodlegające, a którzy będą zanotowanymi, jako niepłacący podatkow za dwa lata i więcey, z takiém ograniczeniem, iż jeśli po którym z nich okaże się nadzieja poprawy, takiego, ani na oddanie do służby woyskowey, ani na przesiedlenie do Syberyi nie skazywać. 4) Pod imieniem przesiedlenia rozumie się: przeniesienie pomienionych mieszczan do guberniy sybirskich z ich familiami, z tém, iżby podług rozporządzenia tamecznych Jenerał Gubernatorów osiedleni byli po miastach lub wioskach. 5) Zatém Jenerał Gubernatorom Syberyi postanawia się za obowiązek, przy osadzeniu ich w Syberyi, podawać im, jakie można, podług mieyscowych okoliczności wygody, z darowaniem w podatkach trzyletniey ulgi na powszechney zasadzie. 6) Zgromadzenie mieszczańskie moskiewskie obowiązane jest dla przesiedleńców dawać wspomożenie na potrzeby podróżne i na początkowe opatrzenie się na nowych mieyscach, a Wojenny Jenerał-Gubernator Moskiewski ma, po zebraniu potrzebnych wiadomości, porównawszy, na jakie zdarzenia i w jakim stopniu pomoce te są koniecznie potrzebne i mogą bydź uskutecznione, jak o mierze pomienionego wspomożenia, tak na sam sposób przesiedlenia się, ułoży pra-

widła, które też przedstawi do potwierdzenia ustanowion m porządkiem. 7) Podanie do służby woyskowey lub do przeniesienia do Syberyi czynić nie inaczey, tylko za wyrokiem Zgromadzenia, potwierdzonym przez Wojennego Jenerał-Gubernatora Moskiewskiego. 8) Zdolnych, do służby woyskowey przyymować w każdym czasie t. j. albo na spełnienie rekruckiey niedoimki, albo dla policzenia w przyszłych naborach, i wydane za takich mieszczan kwity liczyć dla Zgromadzenia, a nie dla familii koleyney.

UKAZY RZĄDZĄCEGO SENATU.

O przyymowaniu na rekrutów ludzi, chorych na parchy.

Wedle ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat słuchali raportu P. Ministra spraw wewnętrznych: iż w gubernii Pskowskiey pomiędzy włościanami, szczególniey skarbowymi, rozszerzyła się choroba, znajomą pod nazwiskiem parch напрш или шолуди. Włościanie, jak się z umieszczonego dostrzeżenia okazało, zarażają siebie tą chorobą dobrowolnie, dla uniknienia od rekructwa. Kilku ludzi różnego wieku, mających pomienioną chorobę na głowie, w krótkim czasie wyleczonymi zostało skutecznie, za pomocą solnika wapiennego. Ale, dla przecięcia dobrowolnego na czas przyszły rozszerzania tey choroby, zdało się koniecznie potrzebną, zniszczyć samę przyczynę, pobudzającą włościan do starania się o zarażanie siebie wspomnioną chorobą. W tym względzie Rada Medyczna Ministeryum spraw wewnętrznych, rzecz tę rozważając, uznała pożytecznem, dozwolić przyymowania na rekrutów ludzi, chorych na parchy, jeżeli tylko nie mają żadnych innych przy tém chorób. Środek ten Rada poczytywała za konieczny, z tego względu, iż gdy pomiędzy włościanami stanie się wiadomém, że parszywość nie może ich uwalniać od rekructwa, wtedy koniecznie przestaną dobrowolnie chorobę tę wzbudzać i jeden drugiemu udzielać. Komitet PP. Ministrów, znajdując i ze swojey strony rzeczony wniosek Rady Medyczney zasługującym na uwagę, przez żurnał z dnia 4go teraźnieyszego grudnia, Nay wyższém potwierdzeniem upoważniony, postanowił: ludzi chorych na parchy, jeżeli żadnych innych chorób nie mają, od woyskowey służby nie uwalniać; a po przyjęciu na rekrutów, oddawać zarazże do łazaretu dla wyleczenia. O takiém Naywyżey potwierdzonem postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, P. Minister spraw wewnętrznych donosił Rządzącemu Senatowi, upraszając o zależące ze strony jego rozporządzenia, około przywiedzenia do wykonania tego postanowienia. Rozkazali: dla powinnego, stosownie do tego Naywyżey potwierdzonego postanowienia Komitetu PP. Ministrów wykonania, zalecić wszystkim Gubernatorom Cywilnym, Rządom Gubernialnym i Obwodowym, Kancellaryom woyskowym i Izbom Skarbowym przez ukazy, również przez ukazy dać wiedzieć PP. Ministrom, Wojennym Jenerał-Gubernatorom, Jenerał Gubernatorom, Wojennym Gubernatorom zarządzającym sprawami cywilnemi, Naczelnikóm miast i mieyscom Urzędowym; a do Nayświętszego Rządzącego Synodu i do wszystkich Departamentow Rządzącego Senatu i Powszechnych ich zebrań przesłać uwiadomienia. Grudnia 24 dnia 1828 roku. (*z Igo Departamentu.*)

UKAZY RZĄDZĄCEGO SENATU w treści.

— D. 24 grudnia 1828 r. z Igo Departamentu, o potwierdzeniu ustawy, względem sądzenia sądem polubownym spraw o granicę i powinności pomiędzy obywatelami estońskiemi.

— D. 24 grudnia 1828 r. z Igo Departamentu, o tém, że przemytnicy wódki, przekonani o działaniu przeciwko policyi mieyscowey lub urzędnikóm cywilnym, mają bydź sądzeni sądem cywilnym.

D. 27 grudnia 1828 r. z Igo Departamentu, o cenach przedażnych soli na rok 1829ty.

— D. 28 grudnia 1828 r. z Igo Departamentu, o rozwiązaniu niektórych zapytań w napotykanych wątpliwościach przy przedstawieniu urzędników do otrzymania znaku dystynkcyi nieskazitelney służby.

— D. 28 grudnia 1828, z Igo Departamentu, o zostawieniu prawa do otrzymania znaku dystynkcyi nieskazitelney służby, wszystkim ze stanu szlacheckiego guberniy nadbałtyckich, którzy zaymują mieysca w gubernii ciągle przez ustanowioną liczbę lat do otrzymania znaku.

— D. 29 grudnia 1828 r. z Igo Departamentu, o dozwoleniu szwedzkiemu kupcowi Giulichowi solić w Rossyi mięso wołowe i wieprzowe, na wysyłanie za granicę, bez poszliny i bez opłaty, w ciągu jednego roku, powinności gildyynych.

— D. 29 grudnia 1828 r. z Igo Departamentu, względem uwolnienia rzeczywistego radcy stanu Żukowskiego, od zasądzonego przez Departament Audytoryatski w roku 1821 uzyskania.

— D. 29 grudnia 1828 r. z Igo Departamentu, o ułożoney na skutek Naywyższego rozkazu nowey instrukcyi o braku szczeciny, grzyw i ogonow końskich, z załączeniem teyże instrukcyi.

— D. 31 grudnia 1828 r. z Igo Departamentu, o policzeniu radcy honorowemu Zapolskiemu czasu, niewinnego zostawania pod sądem, za rzeczywistą służbę, i o postępowaniu na przyszłość w podobnych sprawach takimże sposobem.

— D. 2 stycznia 1829 r. z Igo Departamentu, o zwróceniu zaspokojenia oficerów za roztrwonione racyony i uzyskanie summ artelnych, na dowódzców półkowych. (*Gaz. S. N. 1*).

— D. 4 stycznia 1829 r. z Igo Departamentu, o rozwiązaniu wynikłego w Rządzie Gubernialnym Moskiewskim niewyrozumienia, względem roskolniczych małżeństw.

— Dnia 10 stycznia 1829 r. z Igo Departamentu, o ułożoney, na skutek Naywyższego rozkazu, nowey instrukcyi do brakowania juftu.

— D. 11 stycznia 1829 r. z Igo Departamentu, o zostawieniu na rzecz miasta Kercza na lat 25 dziesiątey części dochodu tamożennego z załączeniem teyże instrukcyi. (*G. S. N. 2*).

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.
w Drukarni Redakcyi

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 10.

Wilno dnia 23 Stycznia v. s. 1829 Roku.

ОБЪЯВЛЕНІЯ.

1 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома, отъ С. Петербургскаго Опекунскаго Совѣта симъ объявляется: что въ ономъ продается съ аукціоннаго публичнаго торга заложенное и просроченное недвижимое имѣніе Маіорши Вѣры Михайловны Дурновой, состоящее Витебской Губерніи Невельскаго Повѣта при сельцѣ Дубпинѣ дворовыхъ 3, въ деревняхъ Репищахъ 13, Боровой 10, Подбелымн или Харняхъ за исключеніемъ 10—20, Журовахъ 14, Хобняхъ или Лахняхъ 30 и того 90 мужеска пола душъ, писанныхъ по ревизіи 1816 года, съ рожденными послѣ ревизіи, со всею принадлежащею къ нимъ землею и всякимъ на оной строеніемъ; для чего назначены сроки торгамъ сего 1829 года марта мѣсяца первый 12, вторый 14 и третій 19 числъ. Желающіе купить имѣніе сіе, могутъ являться въ Опекунскій Совѣтъ показанныхъ числъ въ присудственное время, и видеть въ ономъ продаваемому имѣнію опись, условіе и форму купчей крѣпости.

Экспедиторъ Осмоловски.

1 Od Rady Opiekuńczey St. Petersburskiey Cesarskiego Domu wychowania ninieyszem ogłasza się, iż w niey przedaje się przez aukcyą z publicznego targu, oddany na ewikcyą za ominienie terminu, nieruchomy majątek Majorowey Wiery Michayłowny Durnowey, położony w Witebskiey gubernii Newelskiego p̄tu, przy majątku Dubnie dwornych 3, we wsiach: Repiszezach 13, Borowey 10, Podbiely albo Charniach za wyłączeniem 10—20, Żurowach 14, Chobnach albo Łachniach 30, w ogóle 90 dusz płci męzkiey, zapisanych do rewizyi 1816 roku z urodzonemi po rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią, i wszelkiem na niey zabudowaniem; dla czego naznaczono terminy do targow tego 1829 roku marca: 1szy 12, 2gi 14, i 3ci 19; życzący kupić takowy majątek zechcą przybyć do Rady Opiekuńczey w oznaczonych terminach w czasie posiedzeń, i widzieć w niey przedającego się majątku inwentarz, warunki i formę przedażnego praw

Expedytor Osmołowski.

---

1 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома, отъ С. Петербургскаго Опекунскаго Совѣта симъ объявляется: что въ ономъ продается съ аукціоннаго публичнаго торга заложенное и просроченное недвижимое имѣніе Помѣщика Викентія Іосифовича Бутовича, состоящее Витебской Губерніи и Повѣта при имѣніи Вѣлидичахъ дворовыхъ 7, въ деревняхъ: Буракове за исключеніемъ 18—22, Боярѣ 41, Комліовѣ 24, Бурлаковѣ 18, Казинцѣ 32, Лозовкѣ 43, Коплуновѣ 13, и того 200 мужеска пола душъ, писанныхъ по ревизіи 1816 года, съ рожденными послѣ ревизіи, со всею принадлежащею къ нимъ землею, и всякимъ на оной строеніемъ; для чего назначены сроки торгамъ сего 1829 года марта мѣсяца первый 12, вторый 14 и третій 19 числъ. Желающіе купить имѣніе сіе, могутъ являтся въ Опекунскій Совѣтъ показанныхъ числъ въ присудственное время, и видѣть въ ономъ продаваемому имѣнію опись, условіе, и форму купчей крепости.

Експедиторъ Осмоловски.

1 Od Rady Opiekuńczey St. Petersburskiey Cesarskiego Domu wychowania ninieyszém ogłasza się, iż w niey przedaje się przez aukcyą, z publicznego targu, oddany na ewikcyą za ominienie terminu, nieruchomy majątek obywatela Wincentego Józefowicza Butowicza, położony w Witebskiey gubernii i powiecie przy majątku Wielidiczach dwornych 7, we wsiach Burakowie za wyłączeniem 18—22, Bojarze 41, Komlowie 24, Burłakowie 18, Kazince 32, Łozowce 43, Kopłunowie 13, w ogóle 200 płci męzkiey dusz, zapisanych do rewizyi 1816 roku, z urodzonemi po rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią, i wszelkiem na niey zabudowaniem, do czego naznaczono terminy do targow tego 1829 roku marca 1szy 12, 2gi 14, i 3ci 19. Życzący kupić takowy majątek zechcą przybyć do Rady Opiekuńczey w oznaczonych dniach w czasie posiedzeń, i widzieć w niey przedającego się majątku inwentarz, warunki i formę przedażnego prawa.

Expedytor Osmołowski.

---

1 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома отъ С. Петербургскаго Опекунскаго Совѣта симъ объявляется: что въ ономъ продается съ аукціоннаго публичнаго торга, заложенное и просроченное недвижимое имѣніе Помѣщика, Адама Иванова Цѣхановецкаго состоящее Могилевской Губерніи Сеннинскаго Повѣта, придворѣ Поженкахъ дворовыхъ 16 крестьянъ въ деревняхъ Поженкахъ 74, Городцѣ 94, Лукьяновѣ 62, застенки Партулевѣ 4, и того 250 мужеска пола душъ, писанныхъ по ревизіи 1816 года, съ рожденными послѣ ревизіи, со всею принадлежащею къ нимъ землею и всякимъ на оной строеніемъ; для чего назначены сроки торгамъ сего года, маія мца первый 21, вторый 28 и третій 30 числъ. Желающіе купить имѣніе сіе, могутъ являтся въ Опекунскій Совѣтъ показанныхъ числъ въ присудственное время, и видѣть въ ономъ продаваемому имѣнію опись, условіе и форму купчей крепости.

Экспедиторъ Осмоловски.

1 Od Rady Opiekuńczey St. Petersburskiey Cesarskiego Domu wychowania ninieyszem ogłasza się: iż w niey przedaje się przez aukcyą z publicznego targu oddany na ewikcyą za ominienie terminu, nieruchomy majątek obywatela Adama Iwanowa Ciechanowieckiego, położony w Mohilewskiey gubernii Sienienskiego powiatu, przy dworze Pożenkach dwornych 16 włościan we wsiach: Pożenkach 74, Horodce 94, Łukianowie 62, zaścianki Partulewie 4, w ogóle 250 dusz płci męzkiey, zapisanych do rewizyi 1816 r., z urodzonemi po rewyizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią, i wszelkiém na niey zabudowaniem; dla czego naznaczono terminy do targow tego roku maja 1szy 21, 2gi 28, i 3ci 30; życzący kupić ten majątek, zechcą przybyć do Rady Opiekuńczey w oznaczonych dniach w czasie posiedzeń, i widzieć w niey przedającego się majątku inwentarz, warunki i formę przedażnego prawa.

Expedytor Osmołowski.

---

1 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома, отъ С. Петербургскаго Опекунскаго Совѣта симъ объявляется: что въ ономъ продается съ аукціоннаго публичнаго торга заложенное и просроченное недвижимое имѣніе Помѣщика Ивана Фадѣева сына Буйнибкаго, состоящее Витебской Губерніи, Невельскаго Повѣта въ разныхъ селеніяхъ 360 мужеска пола душъ писанныхъ по ревизіи, 1816 года, съ рожден-

ными послѣ ревизіи, со всею принадлежащею къ нимъ землею, и всякимъ на оной строеніемъ; для чего назначены сроки торгамъ сего года маія мѣсяца первый 7, вторый 14, и третій 16 числъ. Желающіе купить имѣніе сіе, могутъ являтся въ Опекунскій Совѣтъ показанныхъ числъ въ присудственное время, и видѣть въ ономъ продаваемому имѣнію, опись, условіе, и форму купчей крепости.

Экспедиторъ Осмоловски.

1 Od Rady Opiekuńczey St. Petersburskiey Cesarskiego Domu wychowania niniejszém ogłasza się, iż w niey przedaje się przez aukcyą z publicznego targu, oddany na ewikcyą za ominienie terminu nieruchomy majątek Obywatela Jana Tadeusza syna Buyniekiego, położony w Witebskiey gubernii Newelskiego powiatu w różnych wsiach 360 płci mężkiey dusz, zapisanych do rewizyi 1816 roku, z urodzonemi po rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią, i wszelkiém na niey zabudowaniem; do czego naznaczono terminy do targow, tego roku w miesiącu maja: 1szy 7, 2gi 14, i 3ci 16. Życzący kupić ten majątek zechcą przybyć do Rady Opiekuńczey pomienionych dni w czasie posiedzeń, i widzieć w niey przedającego się majątku inwentarz, warunki i formę przedażnego prawa.

Expedytor Osmołowski.

---

2 Отъ Правленія Государственнаго Заемнаго Банка объявляется, что въ ономъ продаваться будетъ имѣніе покойнаго Помѣщика Ивана Казимирова Колбы, заложенное въ Государственномъ Заемномъ Банкѣ позайму его изъ онаго на 12 лѣтъ, 1813 апрѣля 29 асс. 16000 р. состоящее Витебской Губерніи въ Лепельскомъ Повѣтѣ, называемое Меджицъ, съ деревнями: Иконокъ, Тарасокъ, Залѣсъѣ и Царахъ, всего 229 мужеска пола душъ, въ числѣ налицо 109, бѣжавшихъ 28, убылыхъ 92; женска ревижскихъ 207, въ томъ числѣ на лицо 111, бѣжавшихъ 30, да новорожденныхъ мужеска 13 и женска пола 12 душъ, со всѣмъ ихъ имуществомъ, строеніемъ и землею, сколько оной по планамъ и межеванію къ имѣнію принадлежитъ. Сіе имѣніе приноситъ въ годъ доходу до 852 р., а оцѣнено въ 30,000 р., и продается за неплатежъ причитающейся Банку суммы. Сроки торгамъ назначены сего года апрѣля 22, 24 и 26 числъ, желающіе купить имѣніе могутъ являться въ Правленіе Банка и прежде показанныхъ числъ въ присудственное время и видѣть въ ономъ продаваемому имѣнію опись и условія.

Правитель Канцеляріи Яковъ Федоровъ.

2 Od Rządu Pożyczkowego Banku Państwa ogłasza się, iż w nim przedawać się będzie majątek zmarłego obywatela Jana Kazimirowa Kołby, oddany na ewikcyą Bankowi Pożyczkowemu Państwa za pożyczkę na lat 12, 1813 kwietnia 29. ass. 16,000 rub. wynoszącą, położony w Witebskiey gubernii w Lepelskim powiecie, nazywający się Miedzyc ze wsiami: Ikonok, Tarasow, Zalesie i Gary, w ogóle 229 płci mężkiey dusz, w liczbie istotnie będących 109, zbiegłych 28, ubyłych 92; żeńskich rewizkich 207, w tey liczbie istotnie będących 111, zbiegłych 30; nowourodzonych mężkiey 13 i żeńskiey płci 12 dusz, ze wszelką ich własnością, zabudowaniem i ziemią, ile jey podług planow i ograniczenia do majątku należy. Ten majątek przynosi na rok dochodu 852 rub., a oceniony 30,000 rub., przedaje się za niepłacenie należney Bankowi summy. Terminy do targow, naznaczono tego roku kwietnia 22, 24 i 26 [illegible]czący kupić majątek mogą przybydź do Rządu [illegible]ku i przed oznaczonemi dniami w czasie posiedzeń, i widzieć w nim przedającego się majątku inwentarz i warunki.

Zarządzający Kancellaryą Jakub Fiedorow.

---

1 Konsystorz Jeneralny Duchowny Rzymsko-Katolicki Łaciński-Łucki, po wysłuchaniu prośby przez Alumna Seminaryum Ołyckiego Marcina Ziemnowicza do posiadania majątku po niegdy WJX. Woyciechu Ziemnowiczu Kanclerzu Kollegiaty Ołyckiey Proboszczu Kazimirzeckim pozostałego, z mocy prawa sukcessyi przychodzącego, podaney, ponieważ w tym przedmiocie bez poprzedniczego wezwania innych konsukcessorow Sądowe rozporządzenie i zdecydowanie nastąpić nie może, a przeto do ułatwienia ostatecznego takowego dzieła Konsystorz wyż wyrażony za termin ostateczny dzień 15 października r. bieżącego 1829 naznacza, na jakowym terminie, aby wszyscy sukcessorowie ś. p. WJX. Kanclerza Ziemnowicza mający prawo do pozostałego po tymże majątku, w niniejszym Konsystorzu z udowodnieniami prawnemi stawili się.

Assesor X. Kazimierz Czemerowski Kanonik Łucki. Sekretarz Alex. Pomarzański.

Kancellarzysta Michał Słabniewicz.

---

1 R. 1829 stycznia 18 d. Sąd Ziem. Ptu Troc. zaymując się rozbiorem sprawy konkursowey do funduszu WW. Franciszka b. Pisarza i Alfonsa Sędziego braci Potrykowskich, niejednokrotnie wzywał wierzycieli WW. Potrykowskich, ażeby ze swojemi stosunkami do tego Sądu przychodzili, teraz zaś przez rezolucyą d. 15 bieżącego mca stycznia zadeklarowawszy, iż w dniu 27 tegoż mca sprawę do namowy bierze, wzywa po raz ostatni interessowanych, ażeby do oznaczonego terminu ze swojemi pretensyami pod amissyą onych do Sądu niniejszego jawili się, o czém przez trzykrotną w Kuryerze Lit. awizacyą zawiadamia.

Józef Kuczewski Prezes Ziem. Ptu Troc. i Kawaler.

Władysław Syruć Sędzia Ziem. Trocki.

Pisarz Ziem. Troc. Strawiński.

Regent Adolf Ratowski.

---

1 Sąd Podkomorsko-Exdywizorski w majętności Smołwy zwaney w Pcie Brasł. leżącey wyrokiem Sądu Gł. Wileń. 2go Depar. naznaczony, dla dopełnienia po Ignacym Turze Stolniku Brasławskim od uspokojenia jego wierzycieli pozostawać mogących funduszów między bracią Turami podziału i domierzenia kredytorom Jana Tura Prezydenta Grodz. Brasł. satysfakcyi, w zamiarze przybliżenia takowey oczekującym stronom w teraźnieyszym swoim do majątku Smołw zjeździe, bez żadnych już dalszych odkładow wyexpedyowaniem determinowanych z tradycyynymi i zastawnymi possesorami aktow, słuchaniem głosow i ułatwieniem oczewisty wyrok uprzedzających czynności, zaymować się i całkowitą sprawę naydaley w dniu 1 przyszłego mca lutego idącego 1829 r. do namowy wziąść postanowiwszy, ażeby odesłane po satysfakcyą i do odpowiedzi powołujące się osoby przed tym terminem wszelkie jakie mają do objaśnienia interessu czynić się mogące onego przełożenia odbyły, dla wiadomości stron o teraźnieyszym, za obwieszczeniem przypadłym i doszłym swoim do majątku Smołw zjeździe i o powinności ich pod zapowiedzianą wyrokiem Sądu Gł. amissyą stawania, w naznaczającym się przeciągu czasu do zamierzającego się na wzięcie całey sprawy w namowę terminu, niniejszą dla trzykrotnego w

gazecie Kuryera Lit. umieszczenia podaje awizacyą 1829 r. stycznia 10 d.

Józef Kozakowski Podkomorzy Ptu Wiłł.
Józef Mikosza S. Ziem. Zawiley. i Exdyw.
Jan Baniewicz S. Grodz. Brasław. i Exdyw.

Пожалованная аренда вдовѣ Генералъ Маіорше Яфимовичевой, Виленской Губерніи въ Ошмянскомъ Повѣтѣ Вишняны, и въ Упицкомъ Повѣтѣ Старосшво Гегедское, которыя во владенія вступять въ апрелѣ мцѣ сего года, а потому извѣщаю, не пожелаетли кто взять оныя въ аренду, для условіяже могутъ являться въ Вильнѣ къ Генералъ Маіору Бушуеву 1му, живущему въ арсенале.

Вольно печатать, по болезни Господина Полицеймейстера Частный Приставъ Жеребчиковъ.

---

2 Od Wileńskiey Skarbowey Izby ogłasza się, że na skutek polecenia JW. Cywilnego Gubernatora i Kawalera, będą w oney odbywać się bieżącego januaryi mca targi, a mianowicie 28, 29 i 30, a przetarg 1 febr. na dostarczenie dla Wileńskiego Wojennego szpitalu różnych drewnianych, szklannych i żelaznych sprzętow, oraz różnych instrumentów i obozu. Życzący zatym podjąć się tego dostarczenia, zechcą z dostatecznemi ewikcyami jawić się na wspomnione termina do Izby Skarbowey. Dla rozpatrzenia zaś regestru jakie mianowicie rzeczy potrzebne, można przed targami codziennie przychodzić do Kancellaryi Izby Skarbowey, gdzie takowy przedjawiony będzie.

Sowietnik Kremer.
Naczelnik Stoła Józef Dybowski.
Stoła Pomocnik Malewski.

3 Od Litewsko-Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż na przedaż przygotowanych Prużańskiego Powiatu w Białowieżskiey puszczy drew do 1000 trzech polannych sążni, i drzewa na budowę zdatnego do 580 sztuk różney grubości i miary, i niezależnie od tego na dostawę robotnikow dla przygotowania więcey, naznaczono do targow terminy następującego stycznia 24, 25 i 28; zatém życzący wypełnić to wszystko, zechcą przybydź do Assesora Grodzieńskiey Skarbowey Izby Stefankiewicza, w pomienioney Białowieżskiey puszczy znaydującego się, gdzie przed targami, każdy życzący może obeyrzeć przedający się materyał, i objaśnić się o warunkach co się ściąga do robotników.

Dnia 31 grudnia 1828 roku.

Sekretarz i Kawaler Tadeusz Afanasowicz.
Naczelnik Stołu Sobolewski.

---

3 Od Mohilewskiey Magistratury Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza się, iż w niey oddano na przedaż, oddany na ewikcyą, za ominieniem terminu, majątek obywatelki Hrabini Karoliny Strutyńskiey, położony w Babinowickim powiecie wsi Zawolni 10 męzkiey płci dusz, z nowourodzonemi, i ze zbiegłemi, z ich własnością i należącą ziemią, oceniony podług iocioletnicy proporcyi 750 rub., za niepłacenie należnego tey Magistraturze długu; jakie będą naznaczone terminy, o tém ogłoszono będzie osobno, przez wydrukowanie w gazetach ogłoszenia.

Sekretarz Hołyński.

---

3 Szawelski Ekonomiczny Komitet dróg Kommunikacyy ninieyszem ogłasza, iż w nim będą się odbywać targi marca 5, 6 i 7, na oddanie pomalowania karaulnych domow i składow na materyały po IV Dyrekcyi Windawskiey Wodney Kommunikacyi 10 domow i tyleż dachow i składow na materyały, i po V Dyrekcyi 7 karaulnych domow i tyleż składow na materyały, ze wszelkiemi materyałami podrad biorących; życzący zechcą przybydź na oznaczone dni z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami, przy czém będą okazane i warunki.

---

3 Szawelski Ekonomiczny Komitet dróg Kommunikacyy wzywa życzących podjąć się dostawy do szluzu N. I na rzece Windawie niedaleko wsi Rymgowań Szawelskiego Ptu znaydującego się, $23\frac{1}{2}$ kubicz. sążni dzikiego kamienia w tym 1829 r. potrzebowanego; życzący zechcą przybydź do tego Komitetu na targi mające się odbydź teraźnieyszego stycznia 24, 25 i 26 z pewnemi ewikcyami, przyczem okazane będą warunki.

---

3 Szawelski Ekonomiczny Komitet dróg Kommunikacyy ninieyszem wzywa życzących podjąć się dostawić w tym 1829 roku do robot Windawskiey wodney Kommunikacyi kowalow podług jednodniowey proporcyi do 5900 i maystrow do wypalania cegły 3900 ludzi; życzący zechcą przybydź na targi do tego Komitetu 4, 5 i 6 lutego z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami, przyczem okazane będą i warunki na takową dostawę.

---

3 Szawelski Ekonomiczny Komitet dróg Kommunikacyy ninieyszém wzywa życzących podjąć się wydobycia w ciągu teraźnieyszey zimy ze szluzney jamy N. IX na rzece Windawie piaszczysto gliniastey ziemi, z częścią mocno zległego piasku, do 147 kubicz. sążni; życzący zechcą przybydź na targi do tego Komitetu teraźnieyszego stycznia 24, 26 i 28 z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami.

---

3 Izba Skarbowa Grodzieńska podaje do powszechney wiadomości, iż na mocy konstytucyi 1775 roku i opinii Rady Państwa 17 lutego 1825 roku Naywyżey zatwierdzoney, będzie się przedawać z publiczney licytacyi majątek Pojezuitski Karszczyzna w Wołkowyskim Powiecie leżący, składający się z gruntow oromych, sianożęci i młynu wodnego, bez włościan. Życzący nabydź dziedzictwo takowego majątku na osnowie ustaw o dobrach Pojezuitskich raczą przybydź do Izby Skarbowey na licytacyą, odbywać się mającą w pierwszych dwóch terminach 27 i 28 lutego następnego 1829 r., w trzecim zaś ostatecznym mającym przypaść we dwa miesiące od pierwszego wydrukowania podobnego ogłoszenia w S. Petersburskich lub Moskiewskich gazetach, a o którym będzie osobne oznaymienie w Kuryerze Litewskim; summa szacunkowa pomienionego majątku Karszczyzny jest

3*

kapitał na nim leżący rubli srebr. 4061 k. 66¼; od którego płaci się corocznie procentu szóstego rubli 243 kop. 6¾, licytujący obowiązany będzie złożyć ewikcyą pewną wyrównywającą trzeciey części kapitału.

Antoni Krupowicz Assesor J. S. G.

Za Sekretarza Wydziałowego Marcelli Skoczyński.

2 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski z mocy remissy Sądu Gł. Miń. 2go Depart. na fundusze JWW. Stanisława i Klary z Abramowiczów Radziszewskich b. Marszałkow Wiley. przeznaczony, w dniu 10 stycznia teraźn. 1829 r., to jest w terminie przez wyrok pierwszo-zjazdowy zakreślonym, do majętności Lebiedziewa w Pcie Wiley. leżącey, w komplecie zjechawszy, i czynność swą rozpocząwszy; gdy kredytorów i pretensorów przez awizacyą w gazecie Kuryera Lit. uprzednio umieszczoną na powyższy termin wezwał, i dzień 10 następującego mca ltuego na wzięcie sprawy do namowy zakreślił; przeto po raz ostatni przez awizacyą daje wiedzieć, aby kredytorowie, z dopominkami swojemi do funduszu Radziszewskich w Sądzie ninieyszym do tegoż terminu jawili się, i że w dniu 10 mca lutego idącego 1829 r., bez względu na niestanność, lub odeyście któreykolwiek strony, nieczyniąc żadnych odkładów, całą sprawę do namowy weźmie, a dla niestawających pretensorów skutkiem prawa amissyą zapisze zapowiada. R. 1829 mca stycznia 16 d.

Justyn Chomski S. Z. P. Wil. Exdyw.

Tadeusz Dmóchowski Podsędek Ziemski Piń. i Kawaler.

Kazimierz Alexandrowicz Pr. Z. Br. Ex.

3. Zgromadzenie XX. Bazylianów Grodzieńskich mieszkających na przedmieściu zwanym Kołoża, przejęte prawdziwym żalem po ś. p. JW. Bazylim Połońskim Opacie Grodzieńskim, niegdyś Prowincyale XX. Bazylianów Litt. Doktorze S. T. i Filoz.; zgon jego wydarzony 1828 miesiąca 8bra dnia 13 z należną czułością serca w utracie męża zasłużonego w kościele Greko-Unickim i zakonie, Publiczności ogłasza: a razem uwiadamia familią ś. p. JW. Bazylego Połońskiego Opata Grodzieńskiego, aby na mocy prawnych dowodów o naybliższym stosunku pokrewieństwa, osoby interessowane z niżey podpisanym kończyli dzieło sukcessyi na nich spadłey; warując razem zabezpieczenie wszelkiey własności funduszu Opactwa i własności osobistey ś. p. JW. Opata podług prawa do Opactwa Grodzieńskiego XX. Bazylianów pozostać mającey. R. 1828 miesiąca stycznia d. 12.

X. Wiktor Buczyński Bazylian Administrator Opactwa Grodzieńskiego.

Pozwolono drukować. Wilno d. 18 stycznia 1828 r. Cenzor Kolleg. Assesor Ignacy Szydłowski.

3 Oszmiańskiego Powiatu z majątku Gorodeczyna przynależnego nayprzód do Sobolewych a dziasiay do niżey podpisanego, poddany lokay Wasil Marzak, dnia 6 teraźnieyszego miesiąca to jest w niedzielę uciekł, i zabrał następne rzeczy: płaszcz ciemno szaraczkowego sukna wilkami podszyty, z długim kołnierzem, wypustką błękitną z białemi guzikami, surdut nowy ciemno szaraczkowego sukna podszyty dymką atłasową ciemną z guzikami białemi z wypustką błękitną, drugi surdut takiegoż sukna z żółtemi guzikami, 3 maytek, 2 tureckie kamizolki, jedna amarantowa w bukiety grandynapolem takimże podszyta, druga w pasy; dużo bielizny to jest: koszul, serwet, ręcznikow; gotówką rub. sr. 160, pietaczek ruskich srebrnych na 5 rubli, nowey monety ćwierć rublówek sztuk 8, imperyały złote 4, rubli złote Katarzyny sztuk 4, pierścieni brylantowych 2, sygnet złoto holenderskiego krwawnik osadzony rznięcie herbu Działosza a pod spodem litery C. F. fuzyi dwie, jedna krótka, druga dłuższa pół osadna, klacz skaro gniada, wózek dranicami wyłożony, takoż wziął z sobą torban, jakowy spod czerwoniawy, wierzch biały, szyyka czarna; przymioty pomienionego zbiega: urody średniey, włosa czarnego, oczu czarnych, płci białey delikatney, zęby białe, twarzy trocha ściągłey, nosa niewielkiego okrągłego, lat nieco więcey 20, pisać nie umie, czytać cokolwiek po polsku może, gra na torbanie i skacze. Ktoby takowego zbiega przejął i dostawił właścicielowi, weźmie nagrody 100 assygnacyami, i u kogo będzie przebywał żadney pretensyi nie będę miał. Januaryi 15 dnia 1829 r.

Kazimierz Felltman.

Wolno drukować Policmeyster Chrząstowski.

2 Niżey podpisany, działający w imieniu żony swojey Brygidy z Mirskich Mirskiey Assesorowey Sądu Gł. Miń. 2go Depar. z mocy pełnomocney plenipotencyi, ma honor uwiadomić Publiczność przez ninieyszą awizacyą, że za summę kapitalną czer. zł. 1544 i zł. pol. 177, dekretem oczewistym Ziemstwa Zawiley. w roku 1822 czerwca 20 d. zapadłym, sądzoną dla żony mojey na W. Józefie Mirskim Członku Komitetu wierzycieli Radziwiłłowskich, tudzież za procenta po dekrecie wnów zaciągnione, kapitał wspomnionego W. Józefa Mirskiego, jaki ma w massie Hrabini Witteghenszteynowey, jest pod ewikcyą wskazaną dekretem, że zaś W. Józef Mirski nie małą część kapitału tego już wybył, a zgoła nieuspokoił żony mojey nawet pod względem procentów, ścieśniwszy tylko hypotekę jey służącą, żeby więc nadal temu zapobiedz, niżey podpisany ma honor każdego ostrzedz, ażeby nikt nie raczył wchodzić w żaden układ z W. Józefem Mirskim o takowy kapitał, i że w przeciwnym przypadku, narazi siebie na koley sądową, jaką zechce przypisać własney swey winie. Tu zaś niżey podpisany uważa potrzebę i to jeszcze dodać, że już w tym względzie wszedł do Kommissyi Radziwiłłowskiey i uczynił urzędową odezwę do Prokuratoryi. Klaudyusz Mirski Filozofii Doktor.

Wolno drukować. Wilno d. 17 stycznia 1829 r. A. Powstański Prez. Kom. Cen. Wileń. R. Kol. i Kawaler.

3 Jest do sprzedania apteka, wielką wziętość mająca i dobrze urządzona, w ludném i znakomitém mieście gubernii Podolskiey, niedaleko Odessy. O bliższych w tey mierze układach, zasięgnąć można wiadomości u P. Jana Fiedorowicza Szpechta, Materyalisty, w domu Joachima, pod N. 78, w S. Petersburgu.

Wolno drukować Policmeyster Chrząstowski.